

Một loại vắc-xin thông thường vô tình giúp ngăn ngừa bệnh tiểu đường loại 1

Bệnh tiểu đường loại 1 đang gia tăng trên toàn thế giới, nhưng tại Úc, vấn đề dường như ngược lại.

Lần đầu tiên kể từ năm 1980, số trẻ em Úc được chẩn đoán mắc bệnh này đã bắt đầu chậm lại và nó có thể có liên quan đến chương trình tiêm chủng ấn tượng của đất nước.

Nghiên cứu mới đã cho thấy sự suy giảm đáng kể của Úc về bệnh tiểu đường loại 1 đã bắt đầu ngay sau khi giới thiệu vắc-xin rotavirus đường uống, tồn tại trong khoảng 20 năm.

"Mặc dù không có kết luận, nghiên cứu mới nhất của chúng tôi cho thấy rằng việc ngăn ngừa nhiễm rotavirus ở trẻ sơ sinh Úc bằng cách tiêm vắc-xin cũng có thể làm giảm nguy cơ mắc bệnh tiểu đường loại 1 ở một số trẻ có nguy cơ di truyền", tác giả cao cấp Len Harrison, bác sĩ và nhà nghiên cứu về y học phân tử tại Đại học Melbourne.

Mối tương quan thú vị này lần đầu tiên được phát hiện bởi nhóm các nhà nghiên cứu ngay trước khi bước sang thế kỷ, khi họ nhận thấy rằng các dấu hiệu tiểu đường loại 1 (T1D) trông khá giống với nhiễm rotavirus (RV).

Kể từ đó, các nhà khoa học đã phát hiện ra rằng nhiễm RV có thể kích hoạt một cuộc tấn công miễn dịch vào các tế bào tuyến tụy sản xuất insulin, cơ quan chịu trách nhiệm kiểm soát lượng đường của một người và là yếu tố chính trong bệnh tiểu đường.

Khi hai loại vắc-xin RV uống được đưa vào chương trình tiêm chủng quốc gia của Úc vào năm 2007, nó đã mang đến một cơ hội thuận lợi cho nghiên cứu tiếp theo.

Sử dụng dữ liệu có sẵn công khai, các nhà nghiên cứu đã so sánh tỷ lệ mắc bệnh tiểu đường loại 1 tám năm trước và tám năm sau khi thay đổi này.

Các phát hiện cho thấy virus RV có thể tác động nhiều hơn chúng ta nghĩ. Chỉ riêng vắc-xin này có khả năng cứu hàng triệu trẻ nhỏ trên toàn thế giới khỏi một dạng tiêu chảy nghiêm trọng và có khả năng đe dọa đến tính mạng. Nó cũng có thể giữ cho sự phát triển của T1D không?

Đó chắc chắn là một khả năng. Trong những năm sau khi Úc giới thiệu chương trình vắc-xin RV - thời điểm tỷ lệ bao phủ toàn quốc được ước tính là 84% - tỷ lệ mắc bệnh T1D giảm 14% ở trẻ em từ 0 đến 4 tuổi.

"Sự giảm đáng kể ... không thấy ở trẻ lớn hơn ở độ tuổi 5-14", tác giả chính Kirsten Perrett, một chuyên gia về tiêm chủng và dị ứng tại Đại học Melbourne giải thích.

"Điều này cho thấy trẻ nhỏ có thể đã tiếp xúc với một yếu tố bảo vệ không ảnh hưởng đến trẻ lớn."

Mặc dù điều này không nhất thiết có nghĩa là vắc-xin RV đang ngăn chặn căn bệnh nan y này, nhưng nó được xây dựng dựa trên nghiên cứu trước đây cho thấy nhiễm rotavirus có thể là một yếu tố nguy cơ của bệnh tiểu đường.

Ít nhất, ở Úc nó có thể. Vì một số lý do, một nghiên cứu ở Phần Lan sử dụng cỡ mẫu nhỏ hơn và khoảng thời gian ngắn hơn không tìm thấy mối tương quan tương tự, mặc dù nó có thể có liên quan đến sự khác biệt về di truyền và môi trường giữa hai nước.

Được trang bị một đầu mối đầy hứa hẹn, các nhà nghiên cứu ở Úc đang tiếp tục tìm hiểu dữ liệu quốc gia, hy vọng tìm thấy nhiều manh mối có thể liên kết hai điều kiện này.

"Ở giai đoạn này, chúng tôi chưa biết liệu việc giảm bệnh tiểu đường loại 1 là hiệu quả vĩnh viễn hay thoáng qua và nó chỉ có thể liên quan đến trẻ em Úc", Harrison nói.

Nghiên cứu này đã được công bố trên *JAMA Pediatrics*.

CASSELLA

23 tháng 1 năm 2019